
Rezolucija 1325 „Žene, mir, bezbednost" – prioritet u državama članicama NATO i Partnerstva za mir

Datum
maj. '14.
27.

Konferencija „Uvođenje rodne perspektive: indikatori za primenu SB UN Rezolucije 1325 - Žene, mir i bezbednost", održana u Beogradu 26. i 27. maja, okupila je veliki broj vrhunskih istraživača, praktičara i kreatora javnih politika koji su uključeni u proces sprovođenja i praćenja Nacionalnih akcionih planova (NAP) za primenu SB UN Rezolucije- Žene, mir, bezbednost. Oni su imali priliku da razmene ideje i najbolje prakse o implementaciji SB UN Rezolucije 1325 i pratećih rezolucija.

Učesnici i organizacioni tim konferencije

„Sprovođenje Rezolucije 1325 utiče na sve nas i ne treba da se shvata samo kao pitanje prava žena, već kao pitanje ljudskih prava. Dakle, trebalo bi prevazići primenu kvota u sektoru bezbednosti i početi sa aktivnim menjanjem načina razmišljanja ljudi u odnosu na Rezoluciju 1325 Saveta Bezbednosti UN - Žene, mir i bezbednost", istakla je direktorka BCBP Sonja Stojanović Gajiću svom pozdravnom govoru.

Državni sekretar u Ministarstvu odbrane Republike Srbije Zoran Đorđević istakao je da su, zahvaljujući naporima Ministarstva odbrane, žene postale vidljive u Vojsci Srbije. On je obećao da će njegovo ministarstvo nastaviti da bude aktivan partner u poboljšanju uloge žena u vojsci, kao i da će se baviti unapređenjem položaja žena u sektoru bezbednosti. Slično tome, predsednica Odbora za odbranu i unutrašnje poslove u Narodnoj skupštini Republike Srbije Marija Obradović, zaključila je da je učešće žena u sektoru bezbednosti značajno povećano i da sve institucije moraju da koriste svoj puni kapacitet i međusobno saraduju kako bi se nastavilo sa realizacijom NAP-a.

Mari Skare, specijalna predstavnik NATO za primenu rezolucija SB UN ukazala je na značaj prepoznavanja različitih bezbednosnih potreba žena i muškaraca. Kako je navela, to se može postići samo kroz saradnju i angažman sa civilnim društvom. Štaviše, ona je primetila da je u interesu društva da žene budu uključene u mirovne procese jer to povećava šanse za mir i stabilnost i povećava legitimnost međunarodnih mirovnih operacija.

„Neophodno je da institucije i civilno društvo zajedno rade u nastojanju da povećaju uključenost i unaprede ulogu žena u mirovnim procesima i pitanjima koja se odnose na bezbednost“, rekla je Skare.

Cilj dvodnevnog skupa bila je razmena iskustava o prevođenju ciljeva Rezolucije 1325 u praktične mere država

Glavni izazovi u prevođenju ciljeva Rezolucije Žene, mir i bezbednost na nacionalni nivo

Tokom konferencije je istaknuto da je od suštinskog značaja da sve zemlje koje još nisu usvojile Nacionalne akcione planove da to učine, u suprotnom država neće biti u mogućnosti da efikasno radi na primeni Rezolucije „Žene, mir, bezbednost“. Međutim, i u slučajevima gde su usvojeni Nacionalni akcioni planovi države nisu uspele da razviju efektivne mehanizme evaluacije i monitoringa za praćenje sprovođenja Nacionalnog akcionog plana za primenu Rezolucije 1325 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija - Žene, mir i bezbednost.

Zaključeno je da je većina zemalja u procesu sprovođenja NAP koristi kvantitativni pristup u kome se naglašava povećanje broja žena u javnim institucijama (npr. Narodnoj skupštini, Vojsci) a ne obraća se pažnja na sveobuhvatnom uvođenju rodne perspektive. U skladu sa tim, učesnici su se složili da treba insistirati na

kvalitativnim kriterijumima, iako oni mogu biti daleko teži za primenu i analizu.

„U procesu primene, praćenja, evaluacije NAP-a, plan treba da bude realan, sredstva moraju biti dobro definisana, i politički naponi treba da bude jasni“, istakao je jedan od učesnika konferencije.

Konferenciju je organizovao BCBP u partnerstvu sa SIPRI - odeljenje u SAD i organizacijom Žene u međunarodnoj bezbednosti (WIIS)

Nedovoljan fokus na prevenciju i sprečavanje sukoba

Tokom konferencije bilo je reči i o temama koje predstavljaju osnovu UNSCR 1325. U srži Rezolucije postoje četiri cilja: zaštita, učešće, prevencija i sprečavanje sukoba, kao i pomoć i oporavak. Zemlje članice NATO i Partnerstva za mir uložile su mnogo truda u povećanje učešća i vidljivosti žena na svim nivoima u procesu odlučivanja, uključujući i nacionalne, regionalne i međunarodne institucije. Međutim, nije dovoljno učinjeno na polju prevencije i sprečavanja sukoba.

„Vlade i dalje treba da rade na uvođenju rodne perspektive u sve aktivnosti koje se odnose na strategije prevencije i sprečavanja sukoba“, istakla je Šantal de Jonge Oudrat, predsednica WIIS i izvršna direktorka SIPRI - odeljenja u SAD.

S obzirom na činjenicu da je nasilje prema ženama jedan od instrumenata za nastavak rata, učesnica konferencije Angelik Jang je istakla da je za sprečavanje seksualnog nasilja u konfliktima neophodno prvo okončati konflikte. Ukazujući na osnovni cilj Rezolucije Žene, mir, bezbednost, ona je istakla značaj promene paradigme - žene ne treba posmatrati kao pasivne žrtve već kao pokretače promena.

„Potrebno je posvetiti više pažnje podizanju svesti rodnoj ravnopravnosti kako bi se suočili sa predrasudama koje postoje o ženama u sektoru bezbednosti, što bi imalo pozitivne implikacije na predrasude koje postoje u čitavom društvu“, naglasila je Jang.

Konferencija je okupila oko 140 učesnika iz preko 20 zemalja članica NATO i Partnerstva za mir

Rodna perspektiva u vojnim operacijama, planiranju i liderstvu

Kao ključna tačka tokom radionica o značaju rodne ravnopravnosti u vojnim operacijama, planiranju i liderstvu istaknuta je činjenica da je rukovodstvo od ključnog značaja za implementaciju UNSCR 1325. Učesnici konferencije su se složili da rukovodstvo mora da razume značaj rodne perspective jer jedino tako može da dođe do promene stava u sektoru bezbednosti.

Učesnici su zaključili da sadašnje rukovodstvo nije dovoljno obučeno i, prema tome, još uvek postoji velika potreba za edukacijama i treninzima o rodnoj ravnopravnosti. .

Ministarstva odbrane treba da prošire svoj pristup i uvedu rodnu perspektivu u zastupanju većeg stepena integracije rodne perspective u planiranje, izvršenje i evaluaciju svih operacija. Zaključeno je da integracija rodne perspective, u stvari, povećava operativnu efikasnost i poboljšava sposobnost oružanih snaga da obavljaju svoje mandate u službi prevencije konflikata i mirovnim operacijama.

Konferenciju organizuje Beogradski centar za bezbednosnu politiku (BCBP) u partnerstvu sa Međunarodnim institutom za mirovna istraživanja u Štokolmu (SIPRI - odeljenje u SAD) i organizacijom Žene u međunarodnoj bezbednosti (WISS), u okviru programa Nauka za mir i bezbednost, pod pokroviteljstvom NATO.